

15. 10. 2017 - Ozdoby

1. čtení: Gn 3

Píseň: 614 - Vzdávám ti, Bože, chválu svou

Základ kázání: 1Tim 2, 7-15

Kázání: Milé sestry, milí bratři v Kristu,

zdobit se dobrými skutky. Být jako nevěsta krásná pro svého manžela dobrými skutky. To je teprve nádhera - kam se na ní hrabe pomíjivá krása fyzická nebo šatů, zlata a perel!

Ale proč by to mělo platit jen pro ženy? Copak muži se nerozhodují pro zbožný život? Proč by muže také neměly zdobit spíše dobré skutky než peníze, lidské uznání a úspěchy, manuální zručnost?

A proč by se ženy ve shromáždění nedomlily? Zejména když muži mají s hlasitou, ale možná nejen s hlasitou, modlitbou často velký problém? Proč by ženy neměly pozvedat ruce v čistotě, bez hněvu a hádek?

A to je ekumenický překlad ještě velice mírný. Ve dvanáctém verši Pavel vůbec nepíše, že „žena nemá vládnout nad mužem, ale má nechat vést“. Píše, že „žena nemá vládnout nad mužem, ale být v tichosti“. Prostě že má mlčet a do ničeho nemá mluvit.

Plně souhlasím, že žena nemá mít moc nad mužem. A stejně plný souhlas platí obráceně - muž nemá mít moc nad ženou! Žádný člověk se nemá ani pokoušet mít moc nad kýmkoli druhým, to by si neoprávněně a bez možnosti dobrého ovoce uzurpoval právo Boží! Tak proč ten Pavel takhle psal?

Protože Pavel *nepsal* po dvou tisíciletích působení křesťanství. *Nepsal* do Evropy 21. století. *Psal* do Efezu kolem roku 63 po Kr. Do místa a doby, kdy jen malá část mužů uměla číst a psát, z žen v podstatě žádná. Natožpak aby se mohly věnovat jakékoli formě vzdělávání. Tedy samozřejmě, že má dojem, že žena

nemá do ničeho moc mluvit. Stejně jako my máme dnes stejný, a stejně opodstatněný, názor, na různé „experty“. Ti mají názor na takřka všechno, ale nikdy nic nevystudovali, nejsou na nic odborníky a tak jsou jejich „názory“ spíše prázdnými slovy, spekulacemi - čímž jsme zase v první kapitole dopisu Timoteovi...

Poučení má přece i muž přijímat mlčky a s podřízeností - pokud jde skutečně o poučení. Tedy o objektivní prohloubení objektivního poznání. Nekonečné řečnění o názorech, často nepodložených, o dojmech a pocitech, mýtech a rodokmenech a o „já si ale myslím“ - to bývá jen výjimečně poučením. Ačkoli autor takového vyjádření bývá skálopevně přesvědčen o opaku - ale důkazy předložit nedokáže.

Podobně pak i zbytek oddílu: I muž přece bude spasen, krom jiného, jak otec - pokud tedy setrvá ve víře, lásce, svatosti a střízlivosti. Zejména to poslední je však pro muže někdy větší problém než pro ženy. Muži se rádi napijí a přepijí - a ve starověku ještě více než dnes v Čechách. Je-li to ještě možné, když Češi pijí nejvíce na celém světě. Možná proto Pavel vyžaduje „střízlivost“ od mužů jen pro biskupy - v další kapitole.

Člověk rád přijímá Písmo doslova - zejména v oddílech, kde se to hodí. Vlastně jenom v těch. Muži s chutí nutí ženy k podřízenosti dodnes - mlácením i psychickým nátlakem. A ženy s chutí nutí muže k podřízenosti dodnes - zejména psychickým a sociálním nátlakem, ale nejenom. Statistiky domácího násilí mluví jasně proti oběma pohlavím. O statistikách násilí nedomácího ani nemluvě.

Tak pochopme Pavla *ad optimam* - tak, jak to nejlépe myslel. Ne dle svého světa svého, ale světa, v němž žil Pavel. Pak chápeme, že správně a dobře zakazuje učit nepoučeným, nevzdělaným a neodborníkům. Ať už v nedělní škole nebo na univerzitě. A je úplně jedno, jestli je to muž nebo žena. Správně a dobře Pavel zve k zdobení se dobrými skutky - ne pomíjivými časnými krásami padnoucích obleků, šatů, drahých aut či hodinek, ačkoli tyto a další se ženám i mužům velice líbí.

Tak odložme sexismus a šovinismus starověku i postmoderny. Odložme patriarchát i matriarchát, protože ženy stále ještě dostávají i v tzv. „vyspělých zemích“ za stejnou práci klidně o třetinu nižší plat než muži. Odložme představy zaostalosti jiných a předsudky ke studijnímu nadání i vlastní vyspělosti. Třeba v Turecku totiž studuje na univerzitách více žen než ve většině EU - 36%. Oproti evropským 27%. V Íránu je pak studujících dam na univerzitách dokonce většina - 60% (srv. zprávu UNESCO z r. 2016). O tom si v Evropě můžeme nechat zdát. Ale jak se máme za vyspělé a lepší než jsou země arabské...

Žena není horší než muž. Muž není horší než žena. Že se žena dala oklamat hadem v zahradě? I kdyby tomu tak bylo, pak muž se nechal oklamat úplně stejně. Možná bylo jeho selhání mnohem horší, když se přece má za toho rozumného a všeznalého - tak měl sebe i Evu uchránit. Ne se nechat oklamat. Zřejmě proto jsou trestem pro ženu jen porodní bolesti. Následkem mužova selhání je prokletí *celé země*...

Muž i žena jsou před Bohem stejně hříšní. Stejně špatní. Stejně snadno se nechají oklamat vlastním dojmem. Muž i žena bývají stejně špatnými učiteli. Avšak oba mohou být učiteli vynikajícími. Jak velice nám chybí muži v učitelství a ženy ve farářování či jako manažerky!

Řečeno biblickým slovníkem s Pavlem: Muž i žena se mají zdobit dobrými skutky. Nemají vládnout nad *nikým* druhým. Muži i ženy se mají modlit často, mnoho a nahlas - a zejména mužům patří dnes toto slovo víc. Aby nežili v iluzi, že „to zvládnou sami“. Za sto let bude možná platit toto slovo zase víc ženám. A za dalších sto možná opět spíše mužům. Stejně jako v Pavlově době!

Zdobme se dobrými skutky. Přičemž prvním z nich jsou opět modlitby! Tedy vyjádření, že potřebuji pomoc a že na mém praktickém uchopení čehokoli zase tolik nesejde. A někdy je to moc dobře. A jestli nějaké skutky zdobí, protože pouze před lidmi, pak skutky diakonie - služby potřebným. Chudým a cizím, vzdáleným a znásilňovaným, zabíjeným a vyháněným - bez výmluv

na to, že „já bych raději pomáhal tady“. Copak jinde to potřebují méně? Nepotřebují tam daleko naopak pomoc víc než tady místní?

A tak, pro jistotu, nesloužím nikomu kromě možná občas kamarádům. Hezky po Kristově příkladu. Moment... nebo že by Kristův příklad neměl s kamarády a „lidmi tady“ nic společného...?

Jenže na to by člověk musel být střízlivý, aby si pustil k tělu, že jako křesťan je Kristovcem a usiluje žít jako Kristus. Který pomáhal zejména cizím a vzdáleným geograficky, časově a mnohdy i nábožensky a kulturně. Ne hlavně svým učedníkům nebo rodině.

Ne nadarmo zve Pavel ke střízlivosti. Protože i člověk neovíněný a neopivený rád žije dle předsudků genderových i jiných. A zdobí se vším možným, jen ne dobrými skutky. Člověk ovíněný, opivený a opředsudkovaný pak nemá mnoho šancí na zdobení se dobrými skutky. Tak se nemůžeme divit, že jsme před Bohem nevěstami neozdobenými. Nevěstami, které může ženich - Hospodin v Kristu - přijmout jen ze své milosti, jinak by nás vyhnal jak ze zahrady. Zcela oprávněně. Tak málo jsme před Kristem ozdobeni. Tak málo jsme před Kristem střízliví.

Tedy bud' me také střízliví - chemicky i duchovně. Ne náhodou se toto slovo v dnešním oddíle opakuje. Nedejme se opít rohlíkem, emocemi, předsudky, nepodloženými názory ani ješitností. Natožpak ethanolem. Jen střízlivý muž a střízlivá žena mají šanci pochopit věčnou dobrotu a krásu dobrých skutků a prohlédnout iluzí časných krás - estetických i jiných.

Jen střízlivý má šanci nenechat se oklamat „plody dobrými k jídlu, plody lákavými pro lidské oči.“

Amen.

Píseň: 195 - Všichni, kdo skládají